

Oslo Politidistrikt

13. januar 2025

Politianmeldelse av dommer Rikke Lassen, avdelingsleder Hanne Sofie Bjelland, og direktør Kari Gitmark ved Oslo tingrett

Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk (AROD) anmelder dommer Rikke Lassen, avdelingsleder Hanne Sofie Bjelland, og direktør Kari Gitmark ved Oslo tingrett for misbruk av offentlig myndighet og motarbeidelse av rettsvesenet i forbindelse med Oslo tingretts forhandling den 25. november 2024, samt etterfølgende represalier.

Forsvaret hadde forberedt en [sannhets- og forsoningskommisjon](#) for et oppgjør med vilkårlig forfølgelse og svikt i ledelse på rusfeltet, men Grunnlovens § 89 ble tilsidesatt for å skjule et problem for rettsstaten. Mens Lassen undergravde 200 års rettstradisjon har hennes overordnede støttet tyranniet, og det er avgjørende at politi- og påtalemyndighet står opp for rettsikkerhet, slik at ikke et varig og systematisk angrep videreføres mot sivilbefolkningen.

Misbruk av offentlig myndighet og motarbeiding av rettsvesenet

Før rettens forhandlinger var det klart at norske jurister hadde sviktet ansvar for rettsikkerheten siden Andenæs etterlyste prinsipiell debatt i 1994, at Justisdepartementet hadde sviktet fagansvar siden avvisningen av NOU 2002: 04, at de forfulgte hadde vært nektet grunnleggende rettsstatsgarantier siden 2008, og at Høyesteretts rettighetssikring i HR-2022-731-A utgjorde et åpent sår i det rettspolitiske landskapet. [Bevisoppgaven](#) dokumenterte varige og systematiske menneskerettsbrudd, men til tross for at Grunnlovens § 89 pålegger domstolene plikt til å kontrollere lovgiver, ville ikke dommer tilby et effektivt rettsmiddel. For å beskytte en politisk prosess som er styrt av [ekstremister](#), ble bevis på vilkårlig forfølgelse og svikt i ledelse nektet ført, og Lassen har sviktet sitt embete ved å dekke over 16 år med rettsløse tilstander.

Det er derfra klart at Lassen har misbrukt sin myndighet og motarbeidet rettsvesenet. Hadde Lassen gjort jobben sin, ville ikke jevnbyrdighets- og kontradiksjonsprinsippet blitt oversett og domstolene hadde tatt tak i en politisk prosess som har vært på et konstitusjonelt sidespor i 20 år. I stedet ble straffefrihetsgrunner skjult ved at sivil ulydighet ble behandlet som profittmotivert kriminalitet, og dommen på 120 dager ubetinget fengsel, samt betaling av saksomkostninger, er symptom på et større problem. Fra domstolenes side er det et signal om

at forsøk på å underlegge narkotikaloven konstitusjonell kontroll ikke aksepteres og at aktivister som står opp for rettssikkerhet skal gjøres et eksempel ut av. Slik begraves et økende problem med rettsløshet etter at sivil ulydighet har avdekket en klasse jurister som beskytter forbudet for enhver pris, og Oslo tingretts anmeldelse av undertegnede for å motarbeide rettsvesenet er en projeksjon som lukter av desperasjon.

Vi vet fra før at Andenæs for 30 år siden var oppgitt over at lovgiver ikke tok faglig innsikt på alvor; at Straffelovkommisjonen var klar på at kriminalisering ikke kunne forsvares; at Rusreformutvalget dokumenterte offentlig panikk som et problem i lovutforming; at Rolleforståelsesutvalget har påvist en konflikt hvor rettighetsjuss har blitt nedprioritert på bekostning av styringsjuss; at Riksadvokatens undersøkelser rundt maktmiddelbruk i mindre saker fant systemiske krenkelser; og at fagfolk i 40 år har påpekt syndebukkmekanismen som førende for ruspolitikken.

Det fremstår med andre ord klart at det har vært økende konflikt mellom fagfelt og lovgiver. Straffelovkommisjonen anbefalte derfor i 2002 at domstolene i større grad tok ansvar for rettssikkerheten – hvilket ikke har skjedd. I stedet har sivil ulydighet eksponert en trussel mot rettsstaten og det er en forvrenging av virkelighet når Oslo tingrett i sin anmeldelse beskriver undertegnedes handlinger som undergravende for en velfungerende rettsstat.

Alt jeg gjorde i [rettsforhandlingene](#) var å stå opp for rettssikkerhet og avsløre et problem for rettsstaten, hvilket er avgjørende for en velfungerende rettsstat, men heller enn å ta ansvar for vilkårlig forfølgelse og svikt i ledelse responderte tingretten med rettergangsbot og politianmeldelse. Reaksjonsmønsteret er det samme som når amerikanske politikere vil straffe ICC for å belyse folkemord og krigsforbrytelser i Gaza, og det er avgjørende for rettsstaten at slik taktikk ikke fører frem. Akkurat som politikere som bedriver folkemord, må dommere som viderefører vilkårlig forfølgelse straffes for sitt virke, og ingen trussel er større for rettsstaten enn det system som stiller seg på overgripernes side.

Det er dette som er situasjonen. Som dommer hadde Lassen ansvar for å sørge for et effektivt rettsmiddel, men gjennom juss preget av selvmotsigelser sviktet hun domstolenes viktige rolle som kontrollør og rettssikkerhetsgarantist.¹ Det er derfra en borgers plikt å eksponere svik. Lassen [avslørte](#) allerede i forkant av hovedforhandlingen at hun enten var inkompetent eller korrupt, og hadde Bjelland behandlet habilitetsinnsigelsen profesjonelt ville ikke forhandlingene blitt en skam for rettsstaten. Når Bjelland lot retten fortsette, gjensto ikke

¹ Det gir ikke mening å hevde at ruspolitikk er lovgivers område, samtidig som det vises til HR-2022-731-A som kontroll av den politiske prosessen, slik dommen gjør. Det er som å si at rettssystemet under krigen ikke hadde ansvar for deportasjonen av jøder fordi politiet hadde papirarbeidet i orden, men slik juss oppstår når dommere ikke vil gjøre jobben sin. For mer om svakhetene ved dommen, se [anke](#) til lagmannsretten og [uttalelse](#) om rettergangsbot.

annet valg enn å blottlegge sviket mot de forfulgte, og Gitmark tydeliggjør problemet med et rettsvesen som lukker seg for innsikt.

Akkurat som amerikanske politikere trækker på den internasjonale rettsordenen ved å angripe ICC-dommere som belyser folkemord, perverterer Gitmark det norske rettssystemet ved å anmelde meg for å motarbeide rettsvesenet. Intet rettssystem kan overleve uten prinsippene som det bygger på, og alt jeg har gjort er å avsløre hva det koster jussen å beskytte keisere uten klær. Når Gitmark påstår at mine ord og handlinger utgjør et rettssikkerhetsproblem avdekkes bare mer av problemet som sivil ulydighet tar sikte på å eksponere, for det er utvilsomt at et viktig ledd i maktbalansen har sviktet. Det er heller ingen tvil om at en domstol som stiller seg bak den politiske prosessen må være plaget av samme ekstremistiske holdninger, og heller enn å skyte budbringeren burde Oslo tingrett ha takket meg for å påpeke utfordringer som må tas tak i om en liberal rettsstat skal bestå.

Nå tilfaller oppgaven politiet. Ifølge FN er ekstremisme «ytterliggående forestillinger eller handlinger der vold anses som et akseptabelt middel for å tvinge igjennom dramatiske samfunnsendringer og oppnå politiske, religiøse eller ideologiske mål», og dette er helt klart en beskrivelse av forbudstilhengerne. I 60 år har en ekstrem politisk bevegelse splittet familier og kastet titalls millioner mennesker i fengsel. Like lenge har vold blitt brukt for å nå et mål som er lenger unna enn noen gang, og samfunnet er blitt stadig mer skadelidende. Det er ingen større trussel enn dynamikken som følger av nedprioritering av rettighetsjuss, og jo mer makt slike jurister får desto større er skaden for rettsstaten. Politiloven og etiske retningslinjer er derfor klare på plikten til å sikre kjerneverdier og signaleffekten er ikke bra når domstolene ikke vil avklare grunnlaget for straff. Det [betyr](#) at samfunnet har forvillet seg i totalitært farvann og at rettsvesenet er korrumpert av jurister som motarbeider et effektivt rettsmiddel. Derfra har politiet ansvar for å avhjelpe den skade som følger med nedprioritering av rettighetsjuss, og det er 30 år siden Johs Andenæs innså at ruspolitikken har vært historiens største feilinvestering i straff.

Siden har kriminalisering fortsatt til tross for stadig flere rapporter som bekrefter at begrunnelseskravet ikke er oppfylt. Dette er en uutholdelig situasjon. Straff på tilbakeviste premisser er per definisjon vilkårlig og så lenge mindre inngripende tiltak ikke er vurdert, kan ikke politiet være trygge på at Politiloven følges. Det sivile samfunn har forberedt en sannhets- og forsoningskommisjon for å rette opp i større skade, men domstolene har skjult et mørkt kapittel for rettssystemet heller enn å ta ansvar for koblingen til fortidens vilkårlige forfølgelse. Det er avgjørende at politi og påtalemyndighet tar grep, for mens utredning etter utredning har blitt ignorert er offentlig panikk og svikt i ledelse dokumentert. Ettersom stadig flere land regulerer cannabis for å beskytte folkehelse, kan heller ikke Norge ta for gitt at forbudet oppfylder et legitimt formål, og mangelen på rettsutvikling skyldes ukultur som har satt styringsjuss foran rettighetsjuss. For hvert år etterlates et stadig mer verkende sår i det

rettspolitiske landskapet, takket være slike jurister, og hadde ikke dommer Lassen sviktet sitt samfunnsoppdrag for å slippe å forholde seg til etiske utfordringer i straffesakskjeden ville domstolene tatt avstand fra et utdatert paradigme. I stedet er [rettsløshet](#) avslørt. Igjen og igjen har aktører i rettsvesenet vist seg som redskap for tyranniet, og problemet med svikt i ledelse øker og blir videre eksponert om ikke politiet gjør en innsats for rettsstaten.

Politiet bes derfor ta et oppgjør med slik ukultur som de anmeldte aktører representerer. Fasadebegrunnelser fortsetter som et problem fordi grunnloven er satt ut av spill, og politiet må ta grep eller bli husket av ettertiden for sitt svik. Dette er uunngåelig. Det er en gammel sannhet i jussen at det i tider med tyranni bare finnes tre valg: Forræderi, medløperi, og grunnlovsforsvar. I en tid som vår, hvor offentlig panikk sørger for en blindsonne som muliggjør vilkårlig forfølgelse, er samtlige jurister som svikter ansvaret for rettsstatsbygging enten medløpere eller forrædere, og politiet må bistå for et oppgjør med et kollektivt traume.

Dette traumet berører statsadvokater og dommere like meget som de forfulgte på rusfeltet. Det narkotikafrie idealet har i 60 år splittet bror og søster, satt myndigheter i krig med borgerne, og revet samfunnet i filler. Allikevel regulerer stadig flere stater cannabis for å beskytte folkehelse, og verken justisdepartementet eller domstolene kan utføre sitt samfunnsoppdrag så lenge forbudet forblir beskyttet fra konstitusjonell kontroll. Den norske stat er avhengig av jurister som evner å ta ansvar under et paradigmeskifte for strafferetten, og vi håper at anmeldelsen vil rette opp i skaden som nedprioritering av rettighetsjuss har påført nasjonen.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Roar Mikalsen

Leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk